

PROSINEC 2019



# OPUSCULUM

ČASOPIS ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY





# Obsah

Úvodní slovo:

Z listu magistra řádu fr. Gérarda Francisca Timonera III, OP | **2**

Fr. Gianni Festa OP: Bartoloměj od Mučedníků | **3**

Nový liturgický kalendář České dominikánské provincie | **5**

Dominikánský měsíc pokoje 2019 | **6**

Fr. Gabriel Malich OP: Zpráva z klerikátu | **7**

Habilitační řízení | **7**

S. Marie Kašparová OP: Ora pro nobis

Umělecká intervence v bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy | **8**

Lenka Bernadetta Nezbedová: Zakotvení v realitě, pokora a naděje... | **10**

Miroslav František Falkenauer: Svolání provinční kapituly LSSD | **11**

Lenka Bernadetta Nezbedová: Julek, svatá Anežka a Veselý... | **12**

Z nabídky nakladatelství Krystal OP | **14**

Příloha: Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace  
prosinec 2019 a leden 2020 | **I–IV**

## *Drazí bratři a sestry,*



*Svatořečení našeho bratra Bartoloměje od Mučedníků nás znovu utvrzuje v tom, že dominikánský život v celé své plnosti a bohatství je skutečnou cestou ke svatosti.*

s vděčností Pánu, dárci všeho dobra, vám s radostí oznamuji, že dne 10. listopadu 2019 ve městě Braga v Portugalsku byl kanonizován náš spolumatr Bartoloměj od Mučedníků.

Úřad generálního postulátora řádu se pod spolehlivým vedením bratra Gianniho Festy OP zabývá několika kauzami, ať řádovými, nebo řádu svěřenými. Některé z nich jsou před dokončením, některé rozpracované, zbytek je v počáteční fázi. Závěr jedné z těchto kauz se vhodně odehrával ve stejném čase jako slavení generální kapituly v Biên Hòa (7. července až 4. srpna 2019). Náš milovaný řád je tedy skutečně požehnan, protože má nového oficiálně uznaného světce, Bartoloměje od Mučedníků (1514–1590), bratra portugalské provincie, arcibiskupa z Bragy, známého jako „svatý biskup Tridentského koncilu“.

Tento svatý muž, možná málo známý za hranicemi Pyrenejského poloostrova, si zaslouží pečlivou pozornost: nejen proto, že je jedním z našich bratří, který se připojil ke společenství našich svatých a blahoslavených; nejen proto, že portugalský národ a naše provincie v Portugalsku vidí vyvýšení jednoho ze svých občanů a jednoho ze svých synů ke slávě oltáře; ale především proto, že jeho svatořečení nás znovu utvrzuje v tom, že dominikánský život v celé své plnosti a bohatství je skutečnou cestou ke svatosti.

Kež se svatý Bartoloměj od Mučedníků přimlouvá u Pána za celou dominikánskou rodinu.

*fr. Gérard Francisco Timoner III, OP  
magistr řádu*

*Přeložila Zuzana Šimečková, redakčně upraveno*

## Bartoloměj od Mučedníků

Bartoloměj Fernandes se narodil 3. května 1514 v portugalském Lisabonu. Časem se mu začalo říkat „od Mučedníků“ na památku kostela Panny Marie od Mučedníků, ve kterém byl pokřtěn a do kterého ho vodil dědeček každý den se modlit. Po oblačce (11. listopadu 1528) zahájil noviciát v lisabonském konventu a v roce 1538 dokončil svá studia filosofie a teologie. Později se v tomtéž konventu a následně v letech 1538 až 1557 v konventech v Batalze a Évoře stal lektorem. Nakonec byl zvolen převorem konventu „de Benfica“ v Lisabonu (1557–1558). Generální kapitulou v Salamance v roce 1551 byl jmenován magistrem posvátné teologie. Tato kapitula byla velmi významná, protože mezi osmi magistry teologie zde působil proslulý Bartolomé Carranza de Miranda, kterého Bartoloměj sám hájil na Tridentuském koncilu poté, co byl Bartolomé Carranza de Miranda odsouzen španělskou inkvizicí. V roce 1559 byl zvolen arcibiskupem v městě Braga na doporučení Kateřiny Habsburské a na radu Ludvíka z Granady, služebníka Božího a svého řeholního bratra, přítele a budoucího životopisce. V letech 1561 až 1563 se účastnil Tridentuského koncilu, kde se jako jeden z jeho hlavních aktérů zabýval reformou kléru a biskupů. Po návratu do Bragy, navzdory velmi silnému a opakovanému odporu místního kléru, soustředil všechny svůj zápal do reformy diecéze v duchu tridentuských dekretů. V roce 1564 svolal diecézní synodu a o dva roky později také synodu provinční. V roce 1571 nebo 1572 byla zahájena stavba semináře v Campo Vinha. 23. února 1582 rezignoval na úřad arcibiskupa a primase Španělska a uchýlil se do domini-



Foto: <https://op.org>



Foto: Lawrence OP (CC BY-NC-ND 2.0)

kánského konventu v Santa Cruz ve městě Viana do Castelo (který sám založil v roce 1561), aby se zde věnoval s pokorou a v chudobě studiu, modlitbě a kázání. Zde také zemřel jako prostý bratr 16. července 1590, v době, kdy ho celé město považovalo za svatého arcibiskupa, otce chudých a ubohých. Jeho hrobka se v současné době nachází v kostele Santa Cruz ve městě Viana do Castelo.

Svatý Jan Pavel II. prohlásil Bartoloměje od Mučedníků za blahoslaveného 4. listopadu 2001 o slavnosti svatého Karla Boromejského, který byl jeho přítelem a učitelem. Jejich setkání v Římě bylo rozhodující pro mladého milánského kardinála, nejen proto, že Bartoloměj po-

tvrdil jeho rozhodnutí opustit římskou kurii a jít do Milána vykonávat biskupský úřad, ale také proto, že díky Bartolomějově radě a příkladu provedl Karel Boromejský reformu ambroziánské diecéze.

Bartoloměj od Mučedníků je jednou z nejvýznamnějších postav v historii církve na počátku novověku. Jako arcibiskup z Bragy se Bartoloměj účastnil Tridentského koncilu a díky jeho přítomnosti a intervencím schválil koncil dekret o reformě biskupství. Ztělesňoval vzor nového biskupa zrozeného z katolické reformy a duchovního pastýře působícího podle evangelijního příkladu apoštola Bartoloměje. Již za svého života se těšil vynikající pověsti svatosti mezi svými současníky. Tato jeho svatost, dnes všeobecně uznávaná, nemůže být nicméně omezována pouze na oblast duchovního úřadu, který léta vykonával v místní církvi v Portugalsku a energicky obhajoval v jeho celistvosti na Tridentském koncilu. Je třeba chápat ji a ukazovat také v ostatních oblastech jeho pozemského života. Byl pokorným a chudým synem svatého Dominika, pilným čtenářem Písma svatého, hlubokým znalcem teologie a spirituality, vzdělaným učitelem. Byl vždy připraven jasně a výřečně šířit posvátnou nauku, stejně jako vše, co načerpal ve studiu a v modlitbě. Byl to nábožensky založený a přemýšlivý člověk, dokonalý svědek tradičního a známého vymezení bratra kněze, který se vrací ke svatému

Tomáši Akvinskému, jenž dominikánské charisma vyjádřil slovy „*contemplari et contempalata aliis tradere*“.

Jeho kanonizace, kterou již dlouhou dobu očekávali jak portugalská církev, tak Řád bratří kazatelů, je založena na přesvědčení, že právě takových světců máme zapotřebí: připomínat si příklad jeho života je důležité pro prohloubení dominikánské spirituality, kněžského i biskupského poslání a ducha služby a odříkání se, které charakterizují jeho oddanost církvi a lidem, jež jsou mu svěřeni.

Význam jeho poselství duchovním pastýřům církve, která nebyla po staletí poskvrněná a přerušovaná, byl potvrzen gestem svatého Pavla VI., když na konci Druhého vatikánského koncilu dal každému z koncilních otců kopii Bartolomějovy knihy *Stimulus Pastorum*. Je překvapující vidět dnes nepopíratelnou blízkost, která je mezi obsahem spisů o biskupské službě našeho svatého, životním stylem vedeným před a po jeho jmenování arcibiskupem z Bragy, nezdočným postojem k evangelizaci a reformám na jedné straně a na druhé straně magisteriem současného papeže Františka, který od svých prvních prohlášení a projevů přichází s novými důrazy a originálními obrazy pastoračního stylu každého kněze, jenž by se měl formovat podle obrazu pastýře bránícího a vedoucího své ovce jemu svěřené a zasvětit jim svůj život.

*fr. Gianni Festa, generální postulátor  
Přeložila Zuzana Šimečková*

## Nový liturgický kalendář České dominikánské provincie

Kongregace pro bohoslužbu a svátosti schválila dne 14. dubna 2019 (Prot. N. 188/19) nový řádový liturgický kalendář. Magistr řádu jej promulgoval dne 24. června 2019 (Prot. n. I6/66/397) s platností od 30. listopadu 2019.

Provinční rada 10/19 schválila dne 21. 10. 2019 úpravy tohoto kalendáře pro českou provincii. Tyto úpravy budou předloženy ke schválení Kongregací pro bohoslužbu a svátosti, do té doby budou používány ad experimentum.

Kalendář je v provincii závazný od 30. listopadu 2019 do doby, než bude definitivní liturgický kalendář České dominikánské provincie schválen Kongregací pro bohoslužbu a svátosti. Najdete ho na webových stránkách provincie <http://op.cz/download/liturgie/kalendar.pdf>.

<http://op.cz>

# Dominikánský měsíc pokoje 2019

Foto: <https://op.org>



Stejně jako v předchozích dvou letech se i letos Česká dominikánská provincie připojí k oslavě Dominikánského měsíce pokoje. Toto výjimečné období solidarity zahájíme o první neděli adventní s prosbou, aby Pán požehnal našemu úsilí. Konec Měsíce pokoje připadá na Světový den modliteb za mír, tj. na 1. ledna.

Ještě před koncem svého mandátu oznámil ve svém listu magistr řádu Bruno Cadoré, že pozornost celé dominikánské rodiny bude tentokrát upřena na podporu Indie.

„V návaznosti na Synodu o mládeži, která se konala v říjnu 2018, jsme se rozhodli posílit tuto prioritu církve a v otázce míru věnovat zvláštní pozornost mládeži, s níž v Indii pracuje mnoho našich dominikánských bratří a sester. S ohledem na tuto prioritu se Dominikánský měsíc pokoje zaměří na boj proti násilí páchanému na dětech, ženách a domorodých lidech formou týrání a zneužívání.“ (Z listu magistra řádu fr. Bruna Cadorého z 25. června 2019).

Pomoc Indii bude realizována především skrze podporu dvou dominikánských projektů, které jsou zaměřeny na pomoc mládeži: 1. Projekt „Květina pro děti ulice“ realizují dominikáni v Nagpuru. 2. Projekt „Bezpečné dětství v dominikánské rodině“ poskytuje školení v otázce sexuálního zneužívání dětí.

Česká dominikánská provincie se i letos finančně připojí k iniciativě Měsíce pokoje. V případě, že byste se k nám chtěli jako členové či přátelé Řádu bratří kazatelů připojit, můžete zaslat svoje finanční příspěvky jako účelový dar se zprávou pro příjemce „indie2019“ na bankovní účet provincie č. 6375022/2700, a to do 15. ledna 2020.



## Zpráva o klerikátu

Od školního roku 2019/2020 jsou ve společném klerikátu tři bratři.

Fr. Joachim Harazin ze slovenské provincie a fr. Václav Veselský z české provincie, poté co obnovili své jednoduché profese na dva roky, se na začátku srpna, v doprovodu svého českého magistra, přesunuli do formačního konventu v Toulouse, kde po měsíčním intenzivním kurzu francouzštiny započali v září svá teologická studia. Společně s toulouským klerikátem se v říjnu zúčastnili tradiční růžencové pouti v Lurdech. V prosinci je v Toulouse navštívili český magistr se slovenským submagistrem. Při této příležitosti se formátoři zúčastnili formační rady toulouské provincie. Na přelomu kalendářního roku fr. Joachim a fr. Václav stráví dva týdny ve svých provinciích. Fr. Tomáš Héczey (první rok formace) ze slovenské provincie se po složení svých prvních slibů ve Zvolenu (srpen 2019) přesunul na začátku září do Olomouce, kde započal svá studia na CMTF. V olomoucké komunitě se podílí na přípravě bířmovanců a katechumenů. Prohlubuje také své schopnosti ve francouzském jazyce. Během vánočních prázdnin klerici stráví několik dní společné dovolené celého česko-slovenského klerikátu a poté navštíví své rodiny.

*fr. Gabriel Malich OP, magistr kleriků*

## Habilitační řízení

SM. Gabriela Ivana Vlková OP prošla úspěšně habilitačním řízením na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a k 1. listopadu 2019 byla jmenována docentkou teologie. Blahopřejeme!

Habilitační práce nese název „Izajáš I. 1–12. S námi je Bůh? Český ekumenický komentář ke Starému zákonu 23/I“ a vyšla knižně v České biblické společnosti.



# Ora pro nobis

Umělecká intervence v bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy



Co je v Jablonném zajímavého? Co sem táhne poutníky? Čím svatá Zdislava oslovuje? Toto je jen několik z otázek, které jsem si kladla, když jsem připravovala uměleckou intervenci pro baziliku na Noc kostelů 2019. Pro dominikány je odpověď asi jasná, zvláště pro ty, kteří nějakou

dobu v Jablonném strávili. Já se tam dříve také párkrát ukázala na pouti. Bylo to hezké. Ale co dál? První delší pobyt přišel v prosinci 2018, kdy jsem tam dělala první průzkum pro práci, která byla zároveň mým pilotním projektem doktorského studia teologie a umění na Anglia Ruskin university v Cambridge. Stálých farníků se ukázalo asi 15, bylo po sezóně, nikde nikdo. Strávila jsem ve Zdislavině přítomnosti spoustu času. V tom velkém tichém prostoru baziliky jsem listovala knihami s prosbami o přimluvu (nevím, co by na to řekli při inspekci GDPR) a skoro slyšela hlasy lidí, prosící o obyčejné věci i o zázraky. Nejčastěji to byly prosby za uzdravení, modlitby za děti a vnoučata, žádosti o pomoc při usmíření rodiny i o dar víry pro milované. Lidé Zdislavě svěřovali své radosti i starosti, jako by to byla dobrá rodinná přítelkyně (se známými na vysokých místech). A já si taky říkala, že tahle žena má něco do sebe. Hlavně tu ženskost. A i když to není zrovna v módě, ona pořád frčí.

S rancem inspirace jsem se vrátila do Anglie, kde jsem pracovala na teologickém a výtvarném obsahu instalace. V té době jsem zrovna řešila otázku, zda je v „liturgických církvích“ (v češtině se tento výraz asi nepoužívá) prostor pro výtvarné intervence v rámci bohoslužby. Nebudu zabíhat do podrobností, ale asi tušíte, že hudba si celou uměleckou část utrhlá pro sebe a vizuálním uměním moc prostoru nezbylo. Bylo třeba počkat na další liturgickou reformu nebo se poohlédnout po alternativě. Modlitba litaní se

ukázala jako zajímavé řešení. Má jak soukromý, meditativní, tak kolektivní charakter. Když po každé invokaci opakujeme „oroduj za nás“, modlíme se jeden za druhého. A právě modlitba byla vlastním cílem celého projektu. Výtvarná forma videoprojekce na plochu malovaných medailonů na pendativech měla zase za úkol vdechnout jim život. Znázornit Boží přítomnost, nekonečné „teď“, kterého je bazilika plná.

Zdislava je svěťice, se kterou se nejméně polovina lidstva může lehce ztotožnit (pánové prominou). Ta ženskost, to je něco tak přitažlivého, životního, že je třeba na to upozornit. Dívka, snoubenka, manželka, matka, opatrovnice, pomocnice... Přestože to pro mnohé nezní jako super výhra, Zdislavě to stačilo k dosažení svatosti, a budme k sobě upřímní – to je jediný titul, který opravdu stojí za to. Vytvořila jsem tedy vizuální litanie, které se promítaly na stěny baziliky. Doprovázené byly zpěvem zkrácených litaní, ke kterému se mohli příchozí přidat. Pro zajímavost: nazpívaly je dvě ženy, jedna z nich je manželka, druhá řeholnice. Vždy po čtyřech invokacích se změnilo místo projekce, takže se diváci museli otočit po směru promítání. Jelikož se jednalo o modlitbu, chtěla jsem využít i změn postojů. (Někteří lidé zároveň pořizovali fotografie a videa, ale nevím, jestli se dá držení mobilních telefonů nad hlavou počítat jako nové modlitební gesto.)

Dvojí projekce/modlitby na Noc kostelů se zúčastnilo asi 150 návštěvníků, včetně několika příslušníků Městské policie. Kvůli povaze instalace nebylo možné projekt zopakovat, proto vznikla i doprovodná výstava čtyř velkoplošných tisků z promítané videokoláže, která byla vystavená v ambitech kláštera. Fotogalerie je k dispozici na <https://marie451.wixsite.com/pictures/ora-pro-nobis>.

Na závěr bych chtěla poděkovat bratřím i sestrám z Jablonného, kteří mi poskytli veškeré zájem i pomoc. Zvláštní dík patří panu Lád'ovi za technické zajištění.

*S. Marie Kašparová OP*



## Zakotvení v realitě, pokora a naděje...

Tyto ctnosti připomněl spirituál fr. Antonín Krasucki OP sestrám Sekulárního institutu Dílo blažené Zdislavy při věčných slibech sestry Vladislavy Terezie z Avily Grauové z Postřelmovy, které se konaly 29. září v rodišti svaté Zdislavy v Křižanově. Při slavnostní mši svaté složila sliby na tříleté období také sestra Iva Anežka Hojková ze Suchdolu nad Lužnicí a všechny sestry obnovily své sliby a závazek, že chtějí sloužit církvi, tam, kde je to nejvíce potřeba, a vnášet Krista radostně do světa. Toto misijní poslání v duchu zakladatelů chtějí sestry prožívat v reálném životě se všemi starostmi, co život ve světě našim současníkům přináší, být při tom všestranně pokorné a vnášet svou modlitbou a přítomností do lidské společnosti naději, kterou přináší radostná Kristova zvěst.

Slavnosti se účastnili také bývalý zábřežský děkan P. František Eliáš a P. Jiří Putala, bývalý farář z Postřelmovy. Bohoslužbu doprovodila svým krásným zpěvem schola složená z postřelmovských farníků a přátel. Naše společenství navštívily také další řeholní sestry z postřelmovské farnosti: dominikánka Guzmána Jana Valentová a Anežka Alena Viktorinová, která 14. září 2019 složila věčné sliby v Kongregaci sester Svatého kříže. Vzpomínali jsme také na setru Ludmilu Lenku Treutnerovou ze Sudkova, která se za nás modlí v Klášteře sester bosých karmelitek v italském Janově.

Bohu, který tyto sestry povolal k následování Krista, zesnulému P. Jagošovi, který tyto sestry v jejich začátcích duchovně vedl, a také všem dobrým lidem z děkanátu Šumperk a Zábřeh, kteří se modlí za nová kněžská a řeholní povolání na pravidelných poutích, patří naše vděčná radost.

Prosíme Vás všechny o modlitbu, abychom vytrvaly ve svém povolání. Také my, sestry zdislávky se modlíme za vás, zvláště pak za kněze, rodiny, mládež, pomáháme lidem na okraji společnosti i duševně nemocným. Pokud byste potřebovali naši pomoc a podporu, obraťte se na nás na našich webových stránkách [www.zdislavky.wbs](http://www.zdislavky.wbs).

*s. Lenka Bernadetta Nezbedová  
generální představená*

### **Oznámení o slibech**

S radostí v srdci oznamujeme, že 28. prosince 2019 při mši svaté ve 13.30 hodin v kapli sv. Rafaela na Moravci sestry Markéta Marie Alacoque Strakošová z Fryčovic a Darina Hyacinta Majerová z Hatě složily sliby na další rok do rukou představené a spirituála P. Antonína Krasuckého OP. Pokorně prosíme o modlitbu za vytrvalost v povolání.

# Čtyřletí obnovy dominikánské laické formace

## 4) Prosinec 2019 – Apoštolát jako setkání a společná cesta

*Pro lepší porozumění doporučujeme připomenout si především témata ze září 2016 a listopadu 2017*

V minulém tématu jsme obrátili pozornost k Tomu, ke kterému směřujeme a ke komu chceme dovést i ty, které potkáváme. V dnešním zastavení obrátíme pozornost k naším souputníkům na cestě životem.

Následující text je téměř doslova vzat z příručky pro účastníky letních dominikánských misíí. Vznikl pro potřeby rozhovorů o víře při pouliční nebo bytové misii. Všechno, co obsahuje, ale platí pro každé setkání s druhým člověkem.

*Jako se v lásce k lidem stal Ježíš Kristus podobný nám v naší slabosti, tak i my máme odpovědět láskou, která nás (Boží milostí) proměňuje v podobu Krista. Tak jako Kristovým postojem k nám je spoluúčast, spoluutrpění (compassio) s námi, tak i my se máme vydat na cestu spoluúčasti se světem, s lidstvem, s každým konkrétním člověkem v jeho volání po vykoupení. I naše misie (poslání) nabývá podoby Kristova poslání na svět. K bližnímu přicházíme z „Boží strany“, na místě Ježíše Krista.*

*Pak naše misie nutně nabývá tento charakter:*

- *Jsme poslání v síle Ducha svatého. Nemusíme spoléhat na vlastní síly. Nikdy to nebudeme my, kdo druhého obrátí. Není třeba měřit výsledky. Zaséváme, sklízet bude Bůh. Semeno Slova může klíčit i roky nebo desetiletí.*

- *Jsme poslání s poslušností Otci. Nechme se vést Božím Duchem, spoléhejme na jeho pomoc.*

- *Jsme poslání s Otcovou Láskou. Bůh každého z nás přijímá a miluje takové, jací jsme, bere nás nesmírně vážně. Nemůžeme v Jeho jménu přicházet k druhým, pokud nebudeme mít stejný postoj k nim, jaký má On k nám oběma.*

- *Jsme poslání s respektem k partnerovi. Bůh nás zve ke vztahu jako partnery. I my musíme ke druhým přistupovat s respektem k jejich situaci, rozpoložení, osudům, přirozeným dispozicím.*

- *Jsme poslání s respektem k partnerově svobodě. Proto se musíme vyhnout jakékoli manipulaci. Nejde jen o to, že člověk může (třeba po čase) manipulaci odhalit, důvod je mnohem hlubší. Manipulace vůbec nemůže vést k cíli, který je Bohem chtěn, totiž ke svobodnému odevzdání se Jemu.*

• *Jsmo poslání v Pravdě. Nelze použít špatný prostředek k dobrému cíli. Bůh ho může použít jako podnět k většímu dobru, ale s tím nesmíme počítat! Ani lež použitá při rozhovoru s bližním nevede k cíli. Bůh je Pravda, neobelhává – je to porušení lásky k bližnímu.*

• *Při svém poslání jsme ponořeni do Trojice. Tedy si jsme vědomi toho, že obsahem svědectví je Boží velikost, ne církev. Nemusí se za každou cenu „držet oltáře“, a honem hned každého tahat do kostela. Cílem není hned žádat po člověku, aby konkrétním způsobem odpověděl na Boží volání, a tiše spoléhat na to, že se nějak dovtipí, kdo a jak ho vlastně volá. Jsme nejprve svědky Božích činů, pak můžeme být průvodci na cestě k Bohu. S tím souvisí to, že svědčíme o Boží svatosti, ne o lidské – nemusíme hájit, „že to všechno děláme dobře“.*

• *Zároveň to znamená, že zůstáváme v úzkém kontaktu s Otcem v Duchu Svatém, tedy v postoji modlitby.*

• *Jsmo poslání s věrností a láskou k Božímu dílu – církvi. Neznamená to nutně nekritičnost, ale přijetí. (Nehleď na to, že špinavé prádlo se prostě pere doma.) Přijetí církve znamená přijetí ve všech údech, od papeže přes biskupy až k místnímu faráři, bratřím a sestřám včetně těch „obtížných“. Nebudeme dobrými svědky, pokud nezahrneme do naší lásky ty zevnitř stejně jako ty vně.*

*Jak už bylo řečeno, Ježíš Kristus se sklonil, snížil k člověku, ke každému člověku až do nejzazších hlubin jeho existence. Ježíš přijímá jeho tvář. Proto v partnerově tváři musíme vidět tvář Ježíšovu.*

*„Amen, pravím vám, cokoli v jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25, 40b)*

Vše, co jsme teď četli, vyplývá z toho, o čem jsme přemýšleli v minulých tématech. Ale měli bychom si připomenout ještě jednu důležitou věc. Pokud provázíme někoho na cestě k Bohu, nezapomínejme na to, že jsme také poutníci. Nejsme učitelé, ale učedníci. Možná měl tohle Ježíš na mysli, když zakazoval učedníkům říkat někomu mistře nebo učiteli. Objevovat cestu k Otci pomůžeme jedině tehdy, když sami nepřestaneme hledat a nevyjdeme z úžasů před velikostí Toho, ke kterému směřujeme a který je jediným učitelem.

To všechno si můžeme připomenout při pohledu na náš řádový znak. Obsahuje heslo *Laudare, benedicere, praedicare* – *Chválit, žehnat, kázat*. Nemůžeme „kázat“, tedy provázet druhé na cestě k Bohu, pokud nejprve nebudeme v úzkém kontaktu s Ním a nebudeme Ho „chválit“, a pokud se nebudeme na bližního dívat Jeho očima – „žehnat“ mu.

Stanovy: Směrnice I. 10 a 11

Čtení z Písma: Mt 10, 7–14; Mt 25, 20–42

**„Apoštolský“ úkol:**

Zůstaňme soustředěni na místo, které jsme vybrali v rámci minulého apoštolského úkolu. V něm samozřejmě budeme pokračovat. V místě ale potkáváme konkrétní lidi, ať už jdou po ulici, čekají, tušíme je za oknem, kde se svítí... Prosme Pána, aby těmto konkrétním lidem (i těm, které osobně neznáme) žehnal, aby je provázel životem a dovedl je k sobě.

Četba: Amen 10/2000, Postavit svá slova na Skále

Světec: Sv. Martin de Porres

Doporučená literatura: Thomas Philippe: Rozdávat z plnosti kontemplace

**5) Leden 2020 – Jděte ve jménu Páně**

*Pro lepší porozumění doporučujeme připomenout si především témata z října 2017 a ledna 2018*

V podzimních tématech jsme obrátili pozornost především k důvodům a vnitřním předpokladům našeho apoštolátu. Hned v prvním tématu jsme se zamýšleli nad posláním církve, jež je *pokračováním a dějinným rozvíjením poslání samého Krista, který byl poslán hlásat radostnou zvěst chudým*. Víme, co je úkol církve. Jaké je ale moje konkrétní místo v církvi? Co je můj apoštolát? Dnes pootevřeme toto téma.

V posledních slovech před svým nanebevstoupením Ježíš poslal učedníky do světa těmito slovy: *„Budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku, a až na sám konec země“* (Sk 1, 8). Máme se tedy nahnout nejprve do Jeruzaléma? To určitě ne, ale možná bychom mohli najít svůj Jeruzalém, Judsko, Samařsko...

Církev se zrodila v Jeruzalémě. Je to tedy místo, kde jsme doma. Tady začíná náš apoštolát, sem nás Pán poslal, abychom byli jeho svědky a převzali zodpovědnost za živou víru ve svých rodinách, i v naší duchovní rodině.

Judsko je země obývaná Božím lidem. Novým Božím lidem je církev. A církev je dalším „územím“, do kterého nás Pán posílá. Církev je zahrnuta nekonečnými Božími dary, v jejím středu čerpáme sílu pro svůj život i pro apoštolát. Ale je také, a ne méně, místem, ve kterém máme probouzet život s Bohem. Bylo by zlé, pokud by se pro nás stala církev jen duchovním servisem; je také úkolem, my jsme spoluzodpovědní za víru svých sester a bratří včetně služebníků církve.

Co je Samařsko? Je místem blízkým, sousedským, ale bez víry v pravého Boha. Lhostejní nám nemohou být lidé, které potkáváme, místa, kde se po-

hybujeme. Sousedé, kolegové, zákazníci, lidé, s nimiž sdílíme zájmy, koníčky, ... Patří sem naše obec, škola, sportovní klub. Naše Samařsko může nabývat tolika podob, kolik je konkrétních životů. Každý z nás ale určitě to své má. A žádná z těchto „zemí“ není z našeho úkolu, být Kristovými svědky, vyňata.

Až na konec světa... Každý, koho potkáme, třeba jen jednou, náhodně. Spolucestující ve vlaku, turista, pokladní v supermarketu, „domorodec“ na dovolené. Ti všichni, opravdu až na konec světa, nám nesmí být lhostejní. I pro ně jsme při tom setkání svědky lásky Kristovy.

O tom, jakých podob může nabýt náš apoštolát, bude řeč v následujících tématech.

## Stanovy: Stanovy II.8

Čtení z Písma: Jan 20, 21; Sk 1

### „Apoštolský“ úkol:

Po podzimu, věnovanému spíše vnitřním předpokladům našeho apoštolátu, obracíme svou pozornost k apoštolátu samotnému. Připomeňme si, jak jsme se postavili k výzvě v Partikulárních směrnicích, abychom účast na apoštolátském poslání řádu projevíli formou neveřejného závazku:

*Může se stát, že podceníme roli závazku a plánu, jak ho uskutečňovat, možná je náš závazek příliš všeobecný a mlhavý či nepřesně formulovaný. V každodenním životě se navíc objevuje záplava drobných činností a rutinních úkonů, které nám berou čas a chuť na duchovní práci a které odvádějí naši pozornost od podstatného k okamžitým naléhavým maličkostem. To může vést k pasivitě, vlažnosti, k zanedbávání povinností.*

*Proto je vhodné hned na začátku si po řádném uvážení všech svých schopností a možností a po modlitbě k Duchu sv. stanovit splnitelný závazek, a to co nejkonkrétněji. Závazek i rozhodnutí jej naplňovat je vhodné si zapsat písemně a občas si ho připomínat. K realizaci závazku je dobré si připravit jednoduchý plán pravidelných akcí. Písemná podoba není nutná, ale pomáhá nám. (ČODLF, říjen 2017)*

Četba: Amen 1/2001, Benedikt Mohelník OP: Svědectví

Světec: Bl. Gundisalv

### Doporučená literatura:

Francouzská biskupská konference: Pozvat současnou společnost k životu z víry, Karmelitánské nakladatelství 2003



# Svolání provinční kapituly LSSD

Draží představení místních sdružení LSSD, svolávám podle bodu 52, § 1 Partikulárních směrnic provinční kapitulu Laických sdružení sv. Dominika na 7.–10. května 2020 na Svatý Hostýn (768 72 Chvalčov, okres Kroměříž). Podle bodu 49 § 2 směrnic jste jako představení MS zástupci na setkání provinční kapituly – kapituláři. Proto Vás všechny zvu (nebudete-li z vážného důvodu moci, pak Vaše zástupce) na slavení naší druhé kapituly. O kapitule se říká, že se slaví. Při naší první kapitule jsem měl intenzivní pocit společenství blízkých lidí, které slavilo. Doufám, že podobnou atmosféru zažijeme spolu zas.

Pro přípravu kapituly zřídila rada provinčního moderátora prozatím tyto přípravné skupiny:

- 1. Změny stanov a partikulárních směrnic**  
zodpovědný radní Jan Jáchym Beneš (jachym@op.cz)
- 2. Spolupráce v rámci dominikánské rodiny**  
zodpovědná radní Dita Zdislava Králová (dita@op.cz)
- 3. Formace trvalá a noviciátní**  
zodpovědná radní Eva Imelda Fuchsová (eva.imelda@volny.cz)
- 4. Apoštolát a otevření LSSD navenek**  
zodpovědný radní Jan Vincent Horáček (j.horacek@centrum.cz)
- 5. Asistenti MS a jejich formace**  
zodpovědný radní fr. Hyacint Ullman OP (hyacint@op.cz)

Bylo by nesmírně dobré, aby naši kapitulu předcházela široká diskuse. Vždyť zatím předložená témata (a mohou samozřejmě vyvstat další) jsou skutečně zásadní pro další směřování dominikánského laikátu v Čechách. Proto Vás prosím, abyste se jako kapituláři zapojili do některé z přípravných skupin. Pokud ve svém okolí máte někoho, kdo má k daným tématům co říci, pozvěte ho ke spolupráci. Kontaktujte pověřeného radního nebo využijte sdílenou složku na Google: <https://drive.google.com/drive/folders/1Fvi16URnaYuG-hCb3YlfZB8Y-Wr6ZpWW> a zapojte se do přípravy naší kapituly. Pokud byste kromě navržených témat chtěli prodiskutovat další otázky, jež Vás trápí, můžeme okruh témat rozšířit.

Předpokládaná cena ubytování a stravy je 600–800 Kč/den.

Moc se těším na Vás a na Vaše příspěvky k diskusi.

*Váš František, provinční moderátor*

## Ze života místních laických sdružení

### MS Rožnov

V září přijal jáhenské svěcení náš bratr Robert Benno Štěpánek. Slavnost se konala v Praze v chrámu sv. Víta. Nyní se bude ucházet o vstup do Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika.

Druhou sobotu v říjnu na našem pravidelném setkání složil při mši svaté časné sliby náš bratr Jaromír Ludvík Valchář. Poté se s námi podělil o krásné svědectví, co se týče modlitby růžence i toho, co jej přivedlo do dominikánské rodiny.

V listopadu k nám zavítal fr. Jan Rajlich OP. V rámci naší čtyřleté obnovy jsme vyslechli jeho výživnou přednášku o nové evangelizaci, vytrvalé, praktické i úderné, nekompromisní.

*Marta Luzarová*

## Julek, svatá Anežka a Veselý...

Je začátek listopadu 1989. Vrcholí přípravy na svatořečení Anežky České. Julek Varga, šumperský úplně ochrnutý tajný dominikánský terciář, který sám nemůže do Říma jet, mi sehnal potřebné dolary na cestu, abych mohla jet já. Já zase sháním doporučení na cestu od svého zaměstnavatele. Jako učitelka v lidové škole umění je mým zaměstnavatelem odbor školství. Vracejí mi žádost dvakrát s vysvětlením, že za mě nemá kdo učit. Zasahuje sám soudruh ředitel – bude za mě učit osobně. Potřetí se žádanka vrátila tentokrát bez vysvětlení. Posílená svatými svátostmi se osobně vypravuji na příslušný úřad. „Soudruhu inspektore,“ říkám odvážně, „proč mě nechcete na ten zájezd pustit? Špatně pracuji?“ Odpověď mlčení... „Já vím, proč mě tam nechcete pustit. Je to zájezd na svatořečení Anežky České, který pořádá pražské arcibiskupství! Já tam prostě chci jet za každou cenu, klidně mě ze školství vyhoďte!“ Byl hodný, vyřídil to se šéfem odboru sám, mohla jsem odjet.

Byly jsme čtyři děvčata, tři rodné sestry a já. Naším úkolem bylo dovézt autobus poutníků do Říma. Na hlavním nádraží v Praze, kde byl sraz, nás vítali východní Němci stěhující se na západ. Na hranicích nás vítali

celníci se samopaly. V nás malá dušička, že nás na poslední chvíli nepustí. Jeden na nás křičel: „Soudruzi, pamatujte si, až se budete vracet, tak jen tři kusy náboženské literatury na osobu! Jinak máte průšvih!“

Řím jsme v noci objeli osmkrát, než jsme našli příslušné místo k ubytování. Bo-



hužel měli obsazeno. Tolik poutníků nikdo nečekal. Odvezli jsme poutníky 20 kilometrů za Řím k francouzským sestřičkám. Spali jsme na zemi. Pan inženýr Vojtěch Kološ tehdy spal na stole a pomáhal tišit a konejšit unavené poutníky. Tehdy jsem netušila, že je tajně vysvěcený kněz a pozdější šumperský pan děkan! Vzpomínám na krásné české a moravské kroje, které si v ulicích Říma fotil celý svět, na české mariánské písně, které zněly v římských ulicích, když jsme se scházeli v den svatořečení na svatopetrské náměstí.

Audience s Janem Pavlem II. v hale Pavla VI. Deset tisíc poutníků z Československa, krajané z emigrace, zástupci komunistické vlády, moderování Tomáše Halíka – tehdy jsme netušili, kdo to je. Pan kardinál František Tomášek jde, pokleká a pokládá hlavu do papežova klína. Dovedl až sem celý náš národ. Pláčeme radostí, když ho papež pozvedl a celého skryl ve svém náručí. Papež mi žehná osobně, stojím na pokraji uličky, kam mě, malou, protlačil nynější pan biskup Antonín Basler, a podává mi růženec. „Nezapomeňte, Češi,“ volá papež, „až bude Anežka svatořečena, bude v Čechách dobře. Nebojte se!“ Papež se třikrát vrací a na naše volání odpovídá a slibuje: „Přijedu!“

A ještě ten Veselý z nadpisu. Není to chyba tisku. Chceme ukázat poutníkům před odjezdem z Říma alespoň Andělský hrad. Jdeme přeplněnými ulicemi s poutníky naznačeným směrem. Najednou se ozve srdceryvný výkřik: „Mařenko!“ A „cosi“ velkého bílého chytá naši poutnici Mařenku do náruče. Byl to emigrant otec Jiří Maria Veselý, dominikán, který na ulici poznal svoji spolužačku ze školy! Provede nás s odborným výkladem i humorem sobě vlastním po městě. Končíme na tržnici. „Tak si honem něco kupte na památku, děvčata,“ hlaholí. „Ale my nemáme za co, musíme zapla-

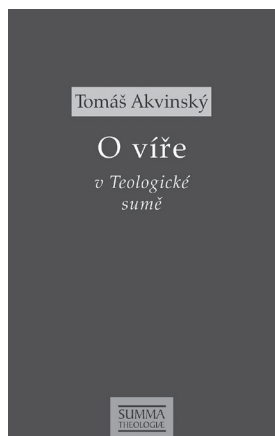
tit ubytování.“ „Tak to tedy ne! Peníze si nechte. Zařídím to.“ U pana biskupa Škarvady vyprosil, že nám naši krajané z emigrace celou pouť zaplatili. Koupila jsem si krásný šátek. Pokaždé, když ho beru do ruky, vzpomínám na otce Veselého, kterého na sklonku života dochovali olomoučtí bratři dominikáni a kterému jsem mohla za všechno osobně poděkovat.

Vracíme se domů. Nádherná krajina zalitá sluncem, bílé Alpy, zelená tráva, pasoucí se ovečky. Řidič zesiluje rádio: „Padla berlínská zeď!“ – „Že by měl papež přece jen pravdu,“ myslíme si a hned bereme do rukou růženec... A ještě tečka na konec. Na schůzi OV KSČ křičel tehdejší tajemník: „Soudruzi, to je skandál! Jak jste mohli pustit na takovou akci učitelku!“ Děkuji všem, kteří mi k té cestě pomohli. Byla to nezasloužená velká milost, která ovlivnila celý můj další život...

Po třiceti letech jedu do Říma poděkovat. Za to, že mi děti přestaly říkat soudružko učitelko, za to, že mohu učit děti ve škole o hodnotách, které vyznávám, za to, že mohu učit ve školách náboženství, za své povolání k zasvěcenému životu, za všechno krásné a dobré, co mi Bůh v životě dopřál. Buďte vděční se mnou a radujme se, neboť na nás čeká ještě krásnější budoucnost!

*s. Lenka Bernadetta Nezbedová  
Dílo blažené Zdislavy*

## Z nabídky nakladatelství Krystal OP



### **Tomáš Akvinský: O víře v Teologické sumě**

Naše jednání, má-li být etické, musí být primárně řízeno intelektem, a to jak na rovině přirozené, tak na rovině nadpřirozené, kde je rozum osvěcen vírou. V traktátu o víře (STh II-II, q. 1–16) se Tomáš tedy nejprve ptá po definici víry, zkoumá její úkony, dary Ducha svatého, které k ní patří, a nakonec hříchy a přikázání týkající se víry. Pomůže nám mimo jiné vyjasnit vztah „víry a skutků“, který se stal významným kontroverzním tématem v dějinách církve.

Překlad, úvodní studie a poznámky Tomáš Machula.  
*brož., 236 s., 280 Kč*

**Jean-Hervé Nicolas:  
Syntéza dogmatické teologie III  
Církev a svátosti**

Syntéza dogmatické teologie vznikla zredigováním kursů dogmatické teologie, které dával P. Jean-Hervé Nicolas (1910–2001), jeden z nejvýznamnějších představitelů soudobého tomismu, na teologické fakultě ve Fribourgu.

Po částech věnovaných trinitární teologii (Bůh v Trojici, rok vydání 2003) a kristologii (Vtělení Slova, rok vydání 2007) se autor v této části zaměřuje na oblast eklesiologie a sakramentální teologie. Tato pojednání jsou logickým pokračováním kristologie, protože církev a svátosti lze chápat pouze ve vztahu ke Kristu, jako jeho prodloužení zde. Kristus, v jehož duši přebývá v plnosti Duch svatý, uděluje dar Ducha věřícím. Prostředkem tohoto rozdělení je svátost: především prvotní svátost, jíž je církev, potom sedm svátostí, v nichž církev ve světě viditelně pokračuje v Kristově vykupitelském působení, které se samo o sobě stalo neviditelným, ale ve svátostných znameních nikdy nepřestalo pracovat pro spásu. V tomto traktátu se tak dovršuje druhá fáze dogmatické syntézy: návrat člověka k Trojici, člověka stvořeného k obrazu Trojice a pro Trojici.

*brož., 492 s., 440 Kč*

*Vyprodaný první díl, „Bůh v Trojici“,*

*lze zakoupit jako e-knihu*

*formát pdf, 150 Kč*



**Thomas Merton:  
Žádný člověk není ostrov – e-kniha**

Svědomí, askeze, upřímnost, ticho, samota... autorova hluboká reflexe pilířů duchovního života ukazuje jejich nezbytnost, ale také úskalí sebestřednosti. Duchovní život získává smysl až ve spojení s životy druhých, v integraci do Božího plánu spásy světa.

*pouze jako e-kniha*

*formát epub a mobi, 60 Kč*

Co by vás ještě mohlo zajímat:

- přednáška SM. Vincenty o historii kongregace, jež zazněla na letošním setkání dominikánské rodiny | <https://www.youtube.com/watch?v=LXmJh2K2uss&t=2s>
- fotografie z letošního setkání dominikánské rodiny | [https://sestrydominikanky.rajce.idnes.cz/Setkani\\_dominikanske\\_rodiny\\_2019/](https://sestrydominikanky.rajce.idnes.cz/Setkani_dominikanske_rodiny_2019/)
- informace o programech platformy Dominikánská 8 | <http://www.dominikanska8.cz/>
- novinky našeho knižkupectví Oliva | <http://www.oliva.op.cz/>
- záznamy z knižních salónů nakladatelství Krystal OP | <https://krystal.op.cz/poslechnete-si/>

---

## **OPusculum**

Časopis české dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko České dominikánské provincie

Redakce

e-mail: [opusculum@op.cz](mailto:opusculum@op.cz)

Fr. Gabriel Malich OP ([gabriel@op.cz](mailto:gabriel@op.cz))

S. Marie Pitterová OP ([monialesop@volny.cz](mailto:monialesop@volny.cz))

SM. Guzmanová Valentová OP ([guzmana@dominikanka.cz](mailto:guzmana@dominikanka.cz))

Lenka Bernadetta Nezbedová ([Nezlenka@seznam.cz](mailto:Nezlenka@seznam.cz))

Jiří Reginald Machačík ([machacik@volny.cz](mailto:machacik@volny.cz))

Jan Jáchym Beneš ([jachym@op.cz](mailto:jachym@op.cz))

Fotografie na obálce:

1. s. | António André: Bartoloměj od Mučedníků. Foto: Wikimedia Commons
2. a 3. s. | Setkání české dominikánské rodiny. Foto: Sestry dominikánky
3. s. | Sliby zdíslávek v Křižanově. Foto: Sestry zdíslávky

Bankovní spojení pro dary: č. účtu: 268154211/0300 v. s.: 290

Uzávěrka příštího čísla: 15. 1. 2020

<http://opusculum.op.cz>



Z obsahu

Kanonizace Bartoloměje od Mučedníků

Dominikánský měsíc pokoje 2019

Umělecká intervence v bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy

Svolání provinční kapituly LSSD

Vzpomínka na svatořečení Anežky České

<http://opusculum.op.cz>

Adresa redakce:

OPusculum

Klášter dominikánů Olomouc

Slovenská 14, 779 00 Olomouc 2

e-mail: [opusculum@op.cz](mailto:opusculum@op.cz)

Výtisk zdarma. Distribuce za cenu poštovního a balného. Objednávky na adrese redakce.